

ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ - ΣΕΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΣΟΥΔΑΝ (του Γιώργου Δελαστίκ)

✘ Μόνο μέχρι μεθαύριο (9/1) θα συνεχίσει το Σουδάν να είναι η μεγαλύτερη σε έκταση χώρα της Αφρικής (2,5 εκατομμύρια τ. χλμ.). Από την Κυριακή τη θέση αυτή θα καταλάβει η Αλγερία (2,38 εκ. τ. χλμ.), ακολουθούμενη από το Κογκό (2,34 εκ. τ. χλμ.), καθώς με το δημοψήφισμα που έγινε στο Σουδάν θα αποσχιστεί μια περιοχή μεγαλύτερη από τη Γαλλία, η οποία είναι η μεγαλύτερη σε έκταση χώρα της Ευρώπης.

Όπως όλα δείχνουν, το μεθαυριανό δημοψήφισμα θα οδηγήσει στη γέννηση του Νότιου Σουδάν ως 54ου κράτους της αφρικανικής ηπείρου. Καταρχήν ευτυχής κατάληξη μετά από δεκαετίες συγκρούσεων ανάμεσα στον αραβικό πληθυσμό του βόρειου τμήματος του Σουδάν και στους ανιμιστικούς και χριστιανικούς πληθυσμούς του νότιου τμήματος της χώρας. Συγκρούσεις που ειδικά την τελευταία 20ετία οδήγησαν σε τεράστιας έκτασης αλληλοσφαγές που στοίχισαν τουλάχιστον δύο εκατομμύρια ανθρώπινες ζωές.

Τι θα γίνει όμως μετά την Κυριακή; «Ειρηνική γειτονία ή ένας νέος πόλεμος;» αναρωτιέται στον τίτλο ανάλυσής της η γερμανική εφημερίδα «Φράνκφουρτερ Αλγκεμάινε» αναφερόμενη στις σχέσεις των δύο σουδανικών κρατών. Ανάλογους φόβους εκφράζει όλος ο διεθνής Τύπος και δεν έχει άδικο. Οι πιθανότητες νέου αιματοκυλίσματος δεν είναι καθόλου αμελητέες. Τα περίπου τρία εκατομμύρια ψηφοφόρων της Κυριακής θα επηρεάσουν καθοριστικά με την ετυμηγορία τους την τύχη και των 42 εκατομμυρίων κατοίκων που έχει το Σουδάν συνολικά.

Ο λόγος είναι απλός: τα πλούτη της φύσης είναι εντελώς άνισα κατανομημένα στα δύο κομμάτια του Σουδάν. Στον αραιοκατοικημένο νότο υπάρχουν άφθονα νερά, πλούσια καλλιεργήσιμη γη, πλουσιότατο υπέδαφος και... το 80% των πετρελαϊκών κοιτασμάτων του Σουδάν!

Σαν να μην έφτανε αυτό, έχουμε και σειρά άλλων παραγόντων που προκαλούν ανησυχία. Πρώτον, τα σύνορα του βόρειου και του νότιου τμήματος δεν είναι καθορισμένα και επιπλέον πολλές πετρελαιοπηγές ή βεβαιωμένα κοιτάσματα βρίσκονται σε περιοχές όπου εκτιμάται ότι θα αποτελέσουν τα σύνορα των δύο κρατών, άρα είναι άκρως διαμφισβητούμενο σε ποια χώρα θα ενταχθούν. Δεν αποκλείεται να γίνουν μάχες σκληρές για κάθε περιοχή.

Δεύτερον, ενώ οι πετρελαιοπηγές είναι στον νότο, οι πετρελαιοαγωγοί περνούν όλοι από το βόρειο τμήμα της χώρας πριν καταλήξουν στο Πορτ Σουδάν, στην Ερυθρά θάλασσα. Μέχρι τώρα τα έσοδα από το πετρέλαιο μοιράζονταν περίπου μισά μισά, με αποτέλεσμα να αποτελούν το 60% των εσόδων του προϋπολογισμού της κυβέρνησης του Σουδάν και το 90% των εσόδων της διοίκησης του νότιου τμήματος. Η ισχύς αυτής της συμφωνίας όμως λήγει με το δημοψήφισμα και πρέπει να αντικατασταθεί με άλλη, διακρατική πλέον.

Μπορεί κανείς βάσιμα να ελπίζει ότι όσο δεν υπάρχουν εναλλακτικοί πετρελαιοαγωγοί, Βόρειο και Νότιο Σουδάν θα υποχρεωθούν σε κάποιο αμοιβαία αποδεκτό συμβιβασμό. Δυτικοί κύκλοι όμως προωθούν την ιδέα κατασκευής ενός εντελώς διαφορετικού πετρελαιοαγωγού, ο οποίος από το Νότιο Σουδάν θα περνάει ακόμη πιο νότια, στο λιμάνι Μομπάσα της Κένυας. Ενα γιαπωνέζικο κονσόρτσιουμ έχει ήδη εκδηλώσει ενδιαφέρον για την κατασκευή αυτού του πετρελαιοαγωγού, κόστους περίπου 10 δισεκατομμυρίων δολαρίων. Αν όντως κατασκευαστεί αυτός ο αγωγός, θα δεχθεί αδρανής άραγε η κυβέρνηση του Χαρτούμ να χάσει το 70% των πετρελαϊκών της εσόδων;

Η υπόθεση περιπλέκεται περισσότερο, καθώς η Κίνα, η οποία έχει επενδύσει σοβαρότατα στον πετρελαϊκό τομέα του Σουδάν από τον οποίο καλύπτει μέχρι στιγμής το 7% των αναγκών της σε πετρέλαιο με αυξανόμενη τάση, δεν θα αισθανθεί φυσικά καθόλου ευτυχής αν ξαφνικά βρεθεί να εξαρτάται από έναν ιαπωνικής ιδιοκτησίας πετρελαιοαγωγό.

Τρίτος παράγοντας αβεβαιότητας είναι οι επιπτώσεις που θα έχει η απόσχιση του νότιου τμήματος του Σουδάν στο επίσης αποσχιστικό κίνημα του Νταρφούρ, στο δυτικό τμήμα του Σουδάν, το οποίο επίσης έχει μερικά ήδη γνωστά κοιτάσματα πετρελαίου. Θα αφήσει η κεντρική κυβέρνηση του Χαρτούμ να αποσχιστεί ειρηνικά και το Νταρφούρ, με αποτέλεσμα το ακρωτηριασμένο Σουδάν που θα απομείνει να βρεθεί χωρίς καθόλου σχεδόν πετρέλαια και φυσικούς πόρους ικανούς να θρέψουν τον πληθυσμό του; Δεν φαίνεται πολύ πιθανή αυτή η εκδοχή, χωρίς φυσικά να αποκλείεται. Πολύ πιθανότερο όμως είναι να κυλήσει πάλι το αίμα...

ΝΟΤΟΣ

Ενα νέο κράτος μη βιώσιμο καταρχάς

Διασπαστικές τάσεις ενδέχεται να απειλήσουν το κράτος του Νότιου Σουδάν αμέσως μόλις συσταθεί. Οι φυλές των ανιμιστών και των χριστιανών δεν θα έχουν πολλά πράγματα κοινά, μόλις εκλείψει ο κίνδυνος των Αράβων του βορρά. Οι φυλές που κατοικούν μάλιστα τις πετρελαιοφόρες περιοχές θεωρούν το πετρέλαιο αποκλειστικά δική τους περιουσία και όχι του κράτους! Θα χυθεί αίμα μεταξύ των φυλών του Νότιου Σουδάν για τον έλεγχο των πετρελαίων. Η κατάσταση θα γίνει δραματική, αν αρχίσει διωγμός χριστιανών και ανιμιστών στο Βόρειο Σουδάν και εισροή εκατομμυρίων προσφύγων στο Νότιο. Σοβαρό είναι επίσης το πρόβλημα και των νομάδων, οι οποίοι τώρα κινούνται διαρκώς σε περιοχές τόσο του βορρά όσο και του νότου της χώρας.

Γιώργος Δελαστίκ

7 Ιανουαρίου 2011

Ευχαριστούμε τον κύριο Γιώργο Δελαστίκ για την ευγενική παραχώρηση του άρθρου

(Πηγή: ΕΘΝΟΣ)

(Φωτό: Wikimedia)

10 Ιανουαρίου 2011